

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget
(Alm. del - bilag 1079)
energiministerråd
(Offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg og deres
stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	23. maj 2000

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 26. maj 2000 - dagsordenspunkt rådsmøde (energiministre) den 30. maj 2000 - vedlægges Miljø- og Energiministeriets reviderede notat over de punkter, der forventes optaget på dagsordenen for rådsmødet.

Det bemærkes, at revisionen primært vedrører punktet "Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg" under de forskellige dagsordenspunkter.

Den 23. maj 2000

Rådsmøde (energi) den 30. maj 2000

Aktuelt notat

1. Indre el- og gasmarked (direktiverne 96/92/EF og 98/30/EF): Statusrapport fra Kommissionen_____side 1

2. Forslag til direktiv om adgang for el fra vedvarende energikilder til det indre

Elmarked, KOM(2000) 279_____._____side 3

3. Meddelelse fra Kommissionen om EU's gasforsyningsikkerhed, KOM(99) 571

_____side 6

4. Energieffektivitet_____side 7

a. Forslag til direktiv om energieffektivitetskrav for forkoblinger til lysstofbelysning,

KOM(2000) 181.

b. Handlingsplan for energieffektivitet for Fællesskabet, KOM(2000) 247

5. Aftale mellem USA og EF om koordinering af mærkningsprogrammer for energieffektivt kontorudstyr - Energy Star_____side 12

a. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets Forordning om implementeringen af Aftalen,

KOM(2000) 18

b. Forslag vedrørende underskrivelsen og indgåelsen af Aftalen, KOM(1999) 328

6. Status for Euro-Middelhavssamarbejdet vedrørende energi_____side 17

7. Energicharter-traktaten_____side 17

Den 23. maj 2000

Rådsmøde (energi) den 30. maj 2000.

1. Indre el- og gasmarked (direktiverne 96/92/EF og 98/30/EF): Statusrapport fra Kommissionen

- Status for liberaliseringen af elmarkedet og Firenze-processen
- Status for implementeringen af direktiv 98/30/EF vedrørende fælles regler for det indre marked for naturgas og Madrid-processen
- Virkninger på beskæftigelsen af liberaliseringen af el- og gasmarkederne

1. Baggrund

Udgangspunktet for dette dagsordenspunkt er de to indre markeds direktiver for henholdsvis el og gas, med frister for implementeringen til henholdsvis februar 1999 og august 2000.

På det seneste rådsmøde (energi) den 2. december 1999 vedtog Rådet et sæt rådskonklusioner om arbejdet inden for den såkaldte "Firenze-proces" på elområdet (forum for samarbejde mellem medlemslandenes energimyndigheder samt uafhængige tilsynsmyndigheder, Kommissionen og transmissionssystemoperatørerne (ETSO - European Transmission System Operators)) med at finde løsninger på grænsehandelsproblemer med hensyn til tarifiering og flaskehalse. Der blev lagt op til, at sektoren, dvs. ETSO, selv skulle finde løsninger på de udestående problemer, men der blev samtidig lagt pres på ETSO ved at rådet opfordrede Kommissionen til i god tid at fremlægge forslag til fællesskabsregulering, såfremt der ikke inden for ETSO-samarbejdet blev gjort betydelige fremskridt.

Indre marked for el og gas er desuden sat på dagsordenen for at rådet (energi) kan tage stilling til beslutningen på Det Europæiske Råd i Lissabon om at fremskynde gennemførelsen af det indre marked, herunder fuld åbning af el- og gasmarkederne. Endelig skal punktet ses på baggrund af Kommissionens Beretning til Rådet og Europa-Parlamentet "Liberalisering af energimarkederne: Den aktuelle situation" af 7.4.1998 (KOM(1998)212), hvori Kommissionen annoncerede at den ville undersøge beskæftigelsesvirkningerne af gennemførelsen af det indre marked for el og gas.

Formandskabet har til punktet fremlagt forslag til rådskonklusioner.

2. Formål og indhold

Formålet med formandskabets forslag til rådskonklusioner er at give rådet mulighed for at tage stilling til status for implementeringen af el- og gasmarkederne, til beskæftigelseseffekter af liberaliseringen samt til opfordringen fra Det Europæiske Råd om en fremskyndet liberalisering af el- og gasmarkederne.

Forslaget til rådskonklusioner lægger op til, at rådet på elområdet anerkender de første, men betydelige fremskridt, der på frivillig basis er opnået gennem Firenze-processen, således at sektoren selv kan arbejde videre frem mod en snarlig løsning af de fortsat udestående problemer (hvilket indebærer, at et fællesskabsinitiativ ikke er nødvendigt i denne omgang).

På gasområdet anerkendes den positive udvikling med hensyn til implementeringen af gasdirektivet og der lægges op til, at deltagerne i "Madrid-processen" skal finde løsninger på en række nøglespørgsmål vedrørende tarifiering for bl.a. grænseoverskridende handel, adgang til systemydelser herunder fx lageradgang, samt flaskehalse og interoperabilitet. Madrid-processen for gasdirektivet er en parallel til Firenze-processen for eldirektivet. I Madrid-processen deltager medlemslandenes energimyndigheder samt tilsynsmyndigheder, Kommissionen og gastransmissions-systemoperatørerne.

Med hensyn til beskæftigelsesvirkningerne lægges der op til, at rådet anerkender at der i liberaliseringsprocessen må tages hensyn til beskæftigelseseffekterne i el- og gassektorerne, såvel som i andre sektorer, der potentielt kan drage fordel af de generelt positive virkninger af liberaliseringen i form af øget global konkurrencedygtighed og reducerede priser og omkostninger. Kommissionen inviteres til at gennemføre en analyse af tendenser og af passende foranstaltninger. Endvidere understreges behovet for at medlemslandene fortsætter deres bestræbelser på at imødegå alle negative virkninger af el- og gasliberaliseringen.

Afslutningsvis inviteres Kommissionen, i lyset af opfordringen fra Det Europæiske Råd i Lissabon om at fremskynde el- og gasliberaliseringen, til at fremlægge en statusrapport ved det næste rådsmøde (energi), indeholdende forslag til yderligere skridt imod fuld liberalisering af begge markeder under hensyntagen til forpligtelserne til offentlige tjenester.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

En redegørelse for nærheds- og proportionalitetsprincippet skønnes ikke relevant i relation til forslaget til rådskonklusioner, da der ikke er tale om forslag til nye retsregler mv.

4. Konsekvenser for Danmark

Forslaget har ingen umiddelbare konsekvenser for Danmark.

5. Høring

Forslaget til rådskonklusioner har ikke været sendt i høring.

6. Tidligere forelæggelse

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

-

-

2. Forslag til direktiv om adgang for el fra vedvarende energikilder til det indre elmarked

KOM(2000) 279 endelig udgave

1. Status

EU-Kommissionen tog første skridt til en strategi for vedvarende energi (VE) ved hvidbogen for vedvarende energi (KOM(97)599), som blev fremlagt den 26. november 1997. Hvidbogens mål er at fordoble andelen af VE til 12 pct. af energiforbruget i år 2010. Rådet erklærede sig i sin resolution fra 8. juni 1998 enig i, at der var behov for denne betydelige vækst i VE-produktionen.

I Kommissionens "Rapport til Rådet og Europa-Parlamentet om harmoniseringsbehovene" (KOM(98)167 endelig udgave) af 16. marts 1998 giver Kommissionen udtryk for, at der er behov for et decideret VE-direktiv til at understøtte VE-udviklingen. Rådet noterede sig Kommissionens rapport med interesse i ovennævnte resolution af 8. juni 1998, og Europa-Parlamentet anmodede i sin resolution af 17. juni 1998 Kommissionen om at fremlægge et forslag om fælles EU-regler. Det tyske formandskab fremlagde den 22. januar 1999 et oplæg, hvori der lægges op til en debat om, hvorvidt der bør fastlægges særlige EU-regler om VE's adgang til det indre elmarked, og hvordan disse i givet fald bør udformes. På Rådsmødet (energi) den 2. december 1999 præsenterede Kommissionen et kort non-paper, indeholdende en række principielle problemstillinger i et kommende direktiv. Alle medlemslandene har efterfølgende kommenteret skriftligt på dette non-paper.

På de seneste rådsmøder (energi), herunder den 11. maj 1999 og den 2. december 1999, er der blevet vedtaget Rådskonklusioner, som opfordrer Kommissionen til snarest at fremlægge et forslag til fællesskabsregulering af VE's adgang til det indre elmarked.

Kommissionen forventes snarest at sende ovennævnte forslag til Rådet. Forslaget har hjemmel i artikel 95 og artikel 175, stk. 1, i TEF (tidligere artikel 100A og 130S, stk. 1) og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren med fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF (tidligere artikel 189B).

2. Formål og indhold

Kommissionen anfører, at formålet er at skabe en ramme som vil gøre det lettere på mellemlangt sigt at opnå en betydelig vækst i VE-baseret elektricitet inden for EU. Direktivet er en væsentlig del af de instrumenter, der skal bidrage til at reducere drivhusgasemissionerne og dermed indfri Kyoto-forpligtelserne. Desuden må direktivet ses i lyset af EU's indikative målsætning om en fordobling af VE's andel fra de nuværende 6% til 12% af bruttoenergiforbruget i EU i 2010, fremlagt i Hvidbogen om vedvarende energi fra december 1997 og godkendt af Rådet i maj 1998.

Den i direktivet omtalte fordobling af VE-andelen fra 6 til 12% er indikativ, og de 12% er således hverken en øvre eller nedre grænse for den fremtidige andel af VE-baseret elproduktion i Fællesskabet. Direktivet kræver, at medlemslandene skal udmelde nationale målsætninger for VE-andelen af elproduktionen, som skal være i overensstemmelse med deres klimaforpligtelser og med Hvidbogen om vedvarende energi. Kommissionen vil efterfølgende vurdere de udmeldte målsætninger, og hvis Kommissionen konkluderer, at de ikke er i overensstemmelse med klimaforpligtelserne/VE-hvidbogen vil Kommissionen fremlægge forslag om individuelle og bindende målsætninger, som så skal vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet.

Til forskel fra tidligere (lækkede) direktivudkast kræver forslaget ikke en harmonisering af medlemslandenes VE-støttesystemer men udskyder stillingtagen hertil i 5 år fra ikrafttrædelsestidspunktet. Landene får med andre ord en "grace period", hvor der vil kunne indhøstes erfaringer med de forskellige støttesystemer, som medlemslandene anvender. Navnlig erfaringer med støttesystemer baseret på grønne certifikatmarkeder vil være i fokus.

Inden 5 år efter ikrafttrædelsestidspunktet skal Kommissionen fremlægge en rapport om erfaringerne med de forskellige støttesystemer og heri om nødvendigt foreslå et harmoniseret regelsæt, baseret på en række principper, der allerede defineres i direktivudkastet. Det hedder således, at et sådant eventuelt kommende regelsæt for VE-støtte skal:

- være i overensstemmelse med statsstøttereglerne

- være i overensstemmelse med principperne for det indre elmarked
- tage hensyn til de forskellige VE-teknologiers karakteristika
- være effektivt og enkelt
- rumme overgangsregler der sikrer investortillid og som forhindrer stranded costs

Rapporten skal - ud over virkningerne af støtte til VE - også vurdere virkningerne af støtten til konventionel elproduktion (kul og kernekraft).

Direktivforslaget kræver, at medlemslandene skal etablere et certificeringssystem for oprindelsesgaranti (som ikke må forveksles med det grønne certifikat-system). Oprindelsesgaranti-certifikaterne skal anerkendes gensidigt af medlemslandene (men det indebærer ikke, at der hermed åbnes op for grænseoverskridende adgang til støtteordninger, baseret på grønne certifikater i forbindelse med obligatoriske kvoter for grøn el).

El fra vandkraftværker over 10 MWe ("Large hydro") er inkluderet i certificeringssystemet for oprindelsesgaranti og kan også indgå i beregningen af opfyldelsen af den national målsætning. Derimod vil large hydro ikke kunne deltage i støttesystemer, baseret på grønne certifikater, hvilket fremgår af bemærkningerne til direktivforslaget.

Ud over disse nøglebestemmelser rummer forslaget en række bestemmelser om administrativ forenkling, strømlinede procedurer for etableringstilladelser og om VE-strømmens prioriterede adgang til nettet mv. samt for netforstærkning.

3. Nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet

Kommissionen har tidligere peget på, at der er et klart behov for en ramme af regler på fællesskabsniveau om VE's adgang til elmarkedet, jf. Kommissionens første rapport til Rådet og Europa-Parlamentet om harmoniseringsbehovene, KOM(98)167 af 16.3.98.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Området er reguleret af elforsyningsloven og Lov om tilskud til vedvarende energi. Forslaget forventes ikke at ville kræve lovændringer.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget forventes ikke at få økonomiske konsekvenser for forbrugerne eller for offentlige myndigheder. Det kan give anledning til en vækst i EU's anvendelse af VE og dermed muligheder for øget dansk eksport af VE-teknologi. Der forventes ingen administrative konsekvenser.

Beskyttelsesniveau

Forslaget forventes at have en neutral indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark, idet det ikke vil føre til øgede krav til dansk VE-politik. Derimod kan det få en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i EU, idet det kan medvirke til en øget udbredelse af VE i flere andre medlemslande.

5. Høring

Forslaget har endnu ikke været sendt i høring.

6. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Det konkrete forslag har ikke tidligere været nævnt i Folketingets Europaudvalg, men emnet som sådant har flere gange været forelagt til orientering, senest ved møde i udvalget den 26. november 1999, forud for Rådsmødet (energi) den 2. december 1999. Udvalget blev orienteret med aktuelt notat af 18. november 1999, sendt til udvalget den 19. november 1999.

3. Meddelelse fra Kommissionen om EU's gasforsyningsikkerhed

Dok. KOM(99) 571 endelig af 10. november 1999.

1. Status

Kommissionen fremsendte ovennævnte meddelelse til Rådet den 10. november 1999.

Meddelelsen skal ses som Kommissionen svar på Rådets anmodning på rådsmødet (energi) den 7. maj 1996 om en dybdeeksamination af EU's gasforsyningsikkerhed.

2. Formål og indhold

Formålet med meddelelsen er at afdække udviklingen i EU's gasforsyningsikkerhed. Der foretages en analyse af tendenserne med hensyn til EU's gasefterspørgsel og - forsyning. Gasforsyningsikkerheden på kort sigt vurderes, udfordringen for gasforsyningsikkerheden af udviklingen inden for det indre gasmarked analyseres og forsyningsikkerheden på langt sigt vurderes. Det konkluderes at sikkerheden på kort sigt skal ses inden for rammerne af det indre gasmarked, mens den på langt sigt må vurderes i relation til en række eksterne faktorer og politikker, herunder udviklingen hos eksterne leverandørlande og transitlande (navnlig Rusland, Hviderusland og Ukraine) samt muligheden for leverancer fra nye kilder i fx Centralasien, Mellemøsten, Nordafrika eller Barentshavet.

På basis af meddelelsen har formandskabet fremlagt et sæt rådskonklusioner. I rådskonklusionerne hilses Kommissionens meddelelse velkommen og det understreges, at forsyningsikkerhed må ses i et samlet og bredt perspektiv, hvori indgår alle energiforsyningsformer, samt at den europæiske gasindustri har varetaget forsyningsikkerheden succesrigt gennem den stadige vækstperiode over de senere tiår. Der er imidlertid nu tale om en stigende udfordringer i form af stigende importafhængighed og stigende afstand mellem gasressourcerne og markederne samt EU's udvidelse. Der er derfor behov for et tættere samarbejde med tredjelande, såvel producent- som transitlande med henblik på at reducere politiske og tekniske risici i relation til fremtidige gasforsyninger. Rådet inviterer Kommissionen til at fortsætte sin overvågning af udviklingen i EU's gasforsyningsikkerhed såvel i relation til indre (kort sigts og operationelle) som til ydre (længere sigts og strategiske) sikkerhedsaspekter. Kommissionen opfordres desuden til at bidrage til at sikre transparens og regelmæssig dataudveksling mellem de relevante markedsdeltagere, inklusive industrien og myndighederne, bl.a. på ad hoc basis i en uformel diskussionsgruppe, samt at rapportere med regelmæssige mellemrum til Rådet om udviklingen i gasforsyningsikkerheden.

3. Nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet

Kommissionen udtaler sig ikke om nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet i relation til meddelelsen.

4. Konsekvenser for Danmark

Meddelelsen såvel som rådskonklusionerne har ingen lovgivningsmæssige, økonomiske eller miljømæssige konsekvenser for Danmark.

5. Høring

Meddelelsen har været sendt i høring hos Dansk Olie og Naturgas A/S. Høringen har ikke givet anledning til bemærkninger.

6. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen blev forelagt for Folketingets Europaudvalg ved mødet den 26. november 1999 forud for Rådsmødet (energi) den 2. december 1999. Udvalget blev orienteret skriftligt med notat af 22. november 1999 sendt til udvalget den 22. november 1999.

4. Energieffektivitet

b. Ændret forslag til direktiv om energieffektivitetskrav for forkoblinger til lysstofbelysning

KOM(2000) 181 endelig udgave (oprindeligt forslag: KOM(1999) 296 endelig udgave)

1. Baggrund

Kommissionen sendte den 4. april 2000 ovennævnte forslag til Rådet under henvisning til artikel 250, stk. 2. TEF.

Det foreslåede retsgrundlag for direktivet er artikel 95, TEF (tidligere Traktatens artikel 100 A) og det skal derfor behandles efter proceduren med fælles beslutningstagen i artikel 251, TEF (tidligere Traktatens artikel 189 B). Rådet træffer beslutning med kvalificeret flertal efter proceduren med fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet efter artikel 251.

2. Formål og indhold

Formålet med direktivet er at opnå omkostningseffektive energibesparelser i lysstofbelysning, som ikke kan opnås med andre foranstaltninger. Direktivet omfatter kun nyfremstillede forkoblinger.

Direktivet indeholder bestemmelser der sikrer en afvikling af de mindst energieffektive forkoblinger. Den europæiske sammenslutning af belysningsfabrikanter, CELMA, indførte i 1997 en energiklassifikation for forkoblinger. Efter denne ordning inddeles forkoblinger i grupperne A, B, C og D, hvor D er de mest energikrævende. Forslaget indebærer en trinvis skærpelse af kravene med lange overgangsperioder. Første niveau, der afvikler klasse D, skal træde i kraft et år efter vedtagelsen af direktivet. 3 år senere afvikles klasse C. Forslaget sidste fase, afvikling af klasse B, gennemføres efter yderligere 3 år på grundlag af markedssituationen til den tid.

Direktivforslaget indeholder et forslag til nedsættelse af energiforbruget i forbindelse med belysningsanlæg med lysstofrør. Et lysstofrør kan kun fungere, hvis det er forsynet med en forkobling (ballast), der er en strømbegrænser. Forkoblingen er normalt indbygget i armaturet. Forkoblinger, der fremstilles i forskellige typer (mekaniske og elektroniske), har et eget forbrug af strøm. Direktivet indeholder et forslag til en trinvis afvikling af de forkoblinger der har det største energiforbrug, således at energiforbruget i forbindelse med lysstofrørsbelysning reduceres.

Forbedring af den effektivitet, hvormed energi forbruges er et centralt emne i EU's energipolitik, ligesom energieffektivitet er et af de væsentligste politiske virkemidler i bestræbelserne på at opfylde EU's mål om reduktion af drivhusgas-emissionerne, herunder CO₂-emissionerne.

Da elektricitet er af særlig betydning indenfor energisektoren - elektricitet udgør ca. 35% af den samlede energianvendelse og tegner sig for ca. 30% af de menneskeskabte CO2 emissioner til atmosfæren - vedtog Rådet den 5. juni 1989 en beslutning om et handlingsprogram til forbedring af elektricitetsudnyttelsen, PACE. Ifølge denne beslutning skal der ske en styring af de enkelte medlemsstaters foranstaltninger med Kommissionen i en koordinerende rolle. Kommissionen kan udføre egne foranstaltninger hvor dette er hensigtsmæssigt. Vigtigheden blev understreget af Rådets beslutning af 29. oktober 1991 om etablering af SAVE-programmet. Rådet vedtog 1996 et flerårigt program til videreførelse og styrkelse af SAVE-programmet. Et direktiv om fastlæggelse af krav til virkningsgrad i varmtvandskedler til husholdningsbrug - det første direktiv af sin art - blev vedtaget den 21. maj 1992. Et direktiv om energieffektivitet skrav til køleskabe mv. blev vedtaget i 1996.

Initiativer vedrørende energieffektivitet får indflydelse på det indre marked, idet de kan indebære krav til energiforbrugende udstyr. Disse krav harmoniseres derfor således, at eventuelle handelshindringer forebygges som følge af nationale krav.

Kommissionen har tilkendegivet, at den har til hensigt fremover at videreføre og styrke bestræbelserne på at ændre markedet for energiforbrugende udstyr ved gennem regulering eller frivillige aftaler at indføre minimumskrav til energieffektivitet for husholdningsapparater, elmotorer, elvandvarmere, luftkonditioneringsanlæg, pumper osv.

3. Nærhed og proportionalitet

Kommissionen oplyser, at nogle medlemsstater allerede er i færd med at vedtage bestemmelser vedrørende energieffektiviteten for forkoblinger til lysstofbelysning. Sådanne bestemmelser kan medføre hindringer for samhandelen med disse varer inden for EU og der er således et behov for regulering på fællesskabsniveau.

Kommissionen har drøftet muligheden for i stedet at indgå en frivillig aftale. En sådan aftale er imidlertid ikke en mulig løsning, idet der importeres forkoblinger til EU i betydeligt omfang. Hvis EU-producenterne forpligtede sig til frivilligt at afvikle forkoblinger med lav effektivitet ville der være en risiko for at markedet ville blive overtaget af producenter fra tredjelande, der ville blive mere konkurrencedygtige ved ikke at være belastede af omkostningsforøgende forpligtelser til en sådan afvikling.

Nærværende direktiv er et supplement til eksisterende EU-regulering vedr. energieffektivisering.

4. Høring

Forslaget har været sendt i høring til en række organisationer. Nesa har fremsendt et høringssvar, der bakkes op af Danske Elværkers forening og Elfor. Derudover har Lysteknisk Selskab koordineret et fælles svar fra en høringsgruppe bestående af arkitekter, rådgivende ingeniører, armaturproducenter, Statens Byggeforskningsinstitut samt Delta Lys og Optik. Endelig er der indkommet høringssvar fra Energicenter Vest, Forbrugerrådet og Boligministeriet.

Af høringssvarene fremgår, at man generelt er positive overfor Kommissionens initiativ, men at forslaget på enkelte punkter bør forbedres.

Det går igen i høringssvarene, at forkoblingernes energiforbrug bør ses i sammenhæng med lysudsendelsen, idet nogle af de forkoblinger med lavt energiforbrug samtidig nedsætter lysstofrørets lysudsendelse væsentligt. Problemet er størst for forkoblinger klassificeret i B-gruppen. Det anbefales derfor, at der sker en revision af forslaget på dette punkt før B-gruppen afvikles. Ændringsforslaget har ingen praktisk betydning for afvikling af forkobling i grupperne C og D.

Det fremhæves desuden, at der kan forventes større energibesparelser end de anførte, da der forventes en betydelig teknologiske udvikling af de elektroniske forkoblinger. Desuden kan udviklingen fremmes ved at afkorte overgangsperioderne.

5. Gældende dansk ret

Der er ingen gældende dansk ret på området.

6. Konsekvenser for Danmark

Forslaget indebærer ingen lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark, idet det vil kunne gennemføres i form af en bekendtgørelse.

Forslaget indebærer begrænsede økonomiske konsekvenser i form af øgede udgifter til tilsyn og kontrolforanstaltninger.

Der vil være positive miljømæssige konsekvenser af forslaget. Kommissionen skønner, at der som følge af effektivitetskrav til forkoblinger kan opnå en samlet besparelse i EU i 2020 på 12 TWh/år svarende til 6 mio. tons CO₂/år (forudsat en vedtagelsesdato for direktivet den 1.1.2001).

7. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget blev forelagt Folketingets Europaudvalg med henblik på orientering ved mødet i udvalget den 26. november 1999, forud for Rådsmødet den 2. december 1999. Udvalget modtog med aktuelt samlenotat af 18. november 1999, sendt til udvalget den 19. november 1999, en skriftlig orientering i sagen.

c. Handlingsplan for energieffektivitet for Fællesskabet

KOM(2000) 247

1. Status

Kommissionens meddelelse "Handlingsplan for større energieffektivitet i Det Europæiske Fællesskab" blev fremsendt til Rådet den 27. april 2000. Meddelelsen skal ses på baggrund af at Rådet i sin resolution om energieffektivitet af 7. december 1998 opfordrede Kommissionen til snarest at fremsætte forslag til en prioriteret handlingsplan for energieffektivitet. Resolutionen indeholdt en række forslag til foranstaltninger, pegede på det bidrag, som andre fællesskabspolitikker kan yde til fremme af energieffektiviteten, og slog fast, at handlingsplanen skulle anvise Fællesskabets og medlemsstaternes ansvarsområder og navnlig indeholde oplysninger om finansiering og tidsplaner.

Resolutionen var selv et svar på Kommissionens meddelelse om energieffektivitet, som indeholdt en EU-strategi for energieffektivitet, herunder en vejledende målsætning om en årlig forbedring af energiintensiteten på et procentpoint, ud over det resultat, der ville være opnået uden nogen særskilt indsats.

Formandskabet har på baggrund af Kommissionens meddelelse fremlagt forslag til rådskonklusioner.

2. Formål og indhold

Formålet med handlingsplanen er generelt at rette opmærksomheden på ny mod fremme af energieffektiviteten og at aktivere de berørte parter.

Formålet er først og fremmest at pege på, at medlemslandene selv må levere hovedindsatsen for at fremme energieffektiviteten. I handlingsplanen fremlægges dog endvidere forslag til fælles og samordnede politikker og foranstaltninger, som skal iværksættes på baggrund af Kyoto-aftalen, og som bidrager til emissionsreduktioner for drivhusgasser på 8% inden 2008-2012 og til at nå andre af EU's energi- og miljøpolitiske mål. Endelig er formålet at realisere det økonomiske potentiale for forbedring af energieffektiviteten i overensstemmelse med den foreslåede målsætning om at reducere energiintensiteten med 1 % pr. år sammenlignet med en "business-as-usual"-trend, som anslås nu at være tæt på nul. Hvis denne målsætning opfyldes, kan man realisere to tredjedele af besparelsespotentialet på 18% i 2010. Det ville betyde en reduktion af energiforbruget på over 100 mio. toe og en reduktion af CO₂-emissionerne på 200 mio. t/år eller ca. 40% af EU's Kyoto-forpligtelser. Opfyldelse af EU-målsætningen om at fordoble anvendelsen af kraftvarme til 18% af elproduktionen i 2010 forventes at føre til yderligere sparede CO₂-emissioner på over 65 mio. t. CO₂/år i 2010.

Handlingsplanen indeholder en meget bred vifte af forslag til en lang række initiativer inden for flere forskellige sektorer. Initiativerne vil skulle gennemføres såvel på Fællesskabsplan som på medlemsstatsniveau, men landenes egen indsats er imidlertid hovedomdrejningspunktet.

I formandskabets forslag til rådskonklusioner hilses Kommissionens meddelelse velkommen, og der lægges op til en forstærket indsats vedrørende energieffektivisering inden for Fællesskabet.

3. Nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet

Kommissionen redegør ikke for forholdet til nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. Principperne må imidlertid i praksis siges at være fuldt ud respekteret i handlingsplanen, idet der skelnes nøje i handlingsplanen mellem foranstaltninger, der bedst kan gennemføres på fællesskabsniveau, og foranstaltninger, der bør overlades til medlemsstaterne.

4. Konsekvenser for Danmark

Meddelelsen har ingen direkte lovgivningsmæssige, økonomiske eller miljømæssige konsekvenser for Danmark.

5. Høring

Meddelelsen er sendt i høring. Høringssvar er endnu ikke modtaget.

6. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

5. Aftale mellem USA og EF om koordinering af mærkningsprogrammer for energieffektivt kontorudstyr - Energy Star

a) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et fællesskabsprogram for energieffektivitetsmærkning af kontor- og kommunikationsudstyr (Energy Star-programmet)

KOM(2000) 18 endelig af 28. januar 2000.

-

b) Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse på Det Europæiske Fællesskabs vegne af en aftale mellem Amerikas Forenede Stater og Det Europæiske Fællesskab om koordinering af energieffektivitetsmærkning

KOM(1999) 328 endelig af 1. juli 1999.

-

Ad a) Forordningen

-

1. Status

Kommissionen sendte den 3. februar 2000 ovennævnte forslag til Rådet. Forslaget har hjemmel i artikel 95 TEF (tidligere artikel 100A) og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF (tidligere artikel 189B).

Forslagets baggrund er at finde i Fællesskabets målsætninger om at forbedre energieffektiviteten, jf. Rådets beslutning 89/364/EØF af 5. juni 1989 om Fællesskabets handlingsprogram til forbedring af elektricitetsudnyttelsen (EFT L 157 af 9.6.1989), Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 2179/98/EF af 24. september 1998 om revision af Det Europæiske Fællesskabs program for politik og handling i forbindelse med miljøet og bæredygtig udvikling "Mod en bæredygtig udvikling" (EFT L 275 af 10.10.1998), samt Rådets resolution af 7. december 1998 om energieffektivitet i Det Europæiske Fællesskab (EFT C 394 af 17.12.1998).

Målsætningerne søges blandt andet opnået ved at lægge mere vægt på energieffektivitetsmærkning af apparater og udstyr, således at forbrugerne tilskyndes til at foretrække apparater og udstyr med stor effektivitet, og producenterne tilskyndes til at forbedre apparaternes og udstyrets effektivitet.

Kommissionen konkluderede på grundlag af en høring i 1996 af medlemsstaternes eksperter og de europæiske fabrikanter, at den bedste måde at reducere IT- og kommunikationsudstyrs elforbrug på var at indføre det såkaldte Energy Star-program i EU. Det er et frivilligt mærkningsprogram, der blev indført i 1993 i USA. Det har haft stor succes fra starten og medført stor producentdeltagelse, fået størstedelen af producenterne til at indføre energibesparelsesfunktioner og gøre forbrugerne mere bevidste om energitab ved standby-tilstanden i kontorudstyr. Kommissionen foreslog derfor, at Energy Star-programmet blev indført i EF, og anmodede i 1996 Rådet om et forhandlingsmandat som blev givet i september 1996. Kommissionen har efterfølgende over en lang periode gennemført forhandlinger med USA, og de mundede ud i en aftale om koordinering af mærkningsprogrammet baseret på Energy Star-logoet, som Kommissionen forelagde for Rådet den 2. juli 1999 sammen med et forslag til rådsafgørelse om indgåelse af aftalen (KOM(1999) 328 af 01.07.1999).

Sent under forhandlingerne om aftalen blev det åbenbart, at der var behov for en EF-forordning for at aftalen kunne gennemføres inden for Fællesskabet.

2. Formål og indhold

Kommissionen anfører, at formålet med den foreslåede forordning er at gennemføre Energy Star-aftalen i EU og at indføre et frivilligt EF-program for energimærkning ("Energy Star-programmet"). Forordningsforslaget tager især sigte på at indføre Energy Star-logoet som et symbol eller mærke i EU, at beskrive reglerne for anvendelsen af logoet og at fastsætte generelle regler og procedurer for EF's Energy Star-mærkningsprogram, herunder de revisionsprocedurer, der er fastlagt i aftalen. Forslaget til forordning omfatter udelukkende IT- og kommunikationsudstyr. Listen over de produkter, forslaget omfatter, bliver ajourført, efterhånden som aftalen revideres, og Kommissionen vil offentliggøre den i EF-Tidende, når der sker ændringer.

Hovedelementet i de to samordnede Energy Star-programmer (EU's og USA's) er, at det drejer sig om frivillige mærkningsordninger, baseret på et fælles logo, der kun må anvendes på produkter, der opfylder de tekniske specifikationer. Deltagerne medvirker på frivillig basis i et af de to samordnede programmer ved at blive registreret som deltager hos en af de to administrationsenheder (EU eller USA). Deltagerne må anvende logoet på produkter, der opfylder specifikationerne, enten ved selv at certificere produkterne eller ved at anvende et uafhængigt afprøvningsorgan. Hver administrationsenhed kan kontrollere mærkede produkter på sit eget marked. Produkter, der er registreret hos en af de to administrationsenheder, skal anerkendes af den anden. Kommissionen får det overordnede ansvar for at administrere EF's Energy Star-mærkningsprogram (administrationsenheden), og den bistås af et teknisk organ, EU-rådet for Energy Star-programmet.

De nationale organer (typisk de nationale energistyrelser) udgør sammen med repræsentanter for erhvervslivet og andre interessegrupper EU-rådet for Energy Star-programmet (Energy Star-Rådet). I Energy Star-Rådet drøftes tekniske spørgsmål vedrørende de gældende specifikationer, EU's forslag til revision af de tekniske specifikationer og eventuel inddragelse af andre produktgrupper samt EU's holdning til eventuelle forslag til ændringer fra USA.

Der er ikke noget til hinder for at fortsætte eller indføre andre internationale eller nationale mærkningsprogrammer, hvis de ellers er godkendt eller tilladt af medlemsstatens myndigheder og de vedrører særlige nationale eller regionale mål eller de indebærer strengere krav end dem, der er fastsat i Energy Star-programmet.

3. Nærhedsprincippet & proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at Medlemsstaternes eksperter og uafhængige eksperter har peget på, at den mest effektive og omkostningseffektive foranstaltning til at reducere kontor- og kommunikationsudstyrs energiforbrug på, er at indføre et frivilligt mærkningsprogram med et logo til at identificere det mest effektive udstyr på markedet.

Kommissionen anfører videre, at i overensstemmelse med nærhedsprincippet vil den foreslåede foranstaltning få de største miljømæssige virkninger, hvis den gennemføres på fællesskabsniveau. Desuden kan eventuelle handelshindringer, der ville være resultatet af national mærkning, undgås. I overensstemmelse med traktatens artikel 5, ifølge hvilken fællesskabsforanstaltninger ikke bør medføre urimelige omkostninger eller indgreb, foreslås der en frivillig ordning, der - som producenterne havde foreslået det - koordineres med andre initiativer i tredjelande, nemlig USA.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Forordningen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser, idet det vurderes, at forslaget vil kunne gennemføres med hjemmel i bestemmelserne om frivillige miljømærkningsordninger i § 8, jf. §§ 8 a og 8 b, i miljøbeskyttelsesloven.

Ifølge § 8 kan miljø- og energiministeren fastsætte regler om retten til at anvende et miljømærke ved salg af varer m.v., når disse indeholder genanvendte eller genanvendelige materialer eller i øvrigt af miljømæssige grunde er at foretrække frem for andre varer med samme anvendelse. Varer, der opfylder betingelserne for Energy Star-mærkning, vil medvirke til at reducere elforbruget og de dermed forbundne miljøbelastninger.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Forslaget vurderes ikke at få negative økonomiske konsekvenser for erhvervsliv, forbrugere eller offentlige myndigheder. Der vil derimod være tale om positive effekter som følge af besparelser i driftsudgifterne. Der forventes kun anvendt et begrænset forbrug af ressourcer til informationsaktiviteter og kontrol af Energy Star ordningen i Danmark. Information om ordningen

vil i flere tilfælde kunne gennemføres i forbindelse med eksisterende materiale (indkøbsvejledninger). Kontrol af ordningen forventes ikke at medføre væsentlige nye udgifter.

Beskyttelsesniveau: Forslaget vurderes at have en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark samt i EU.

5. Høring

Forslaget til aftale mellem EU og USA om koordinering af energimærkning for kontorudstyr blev den 30. august 1999 uddelt til medlemmerne af Miljøstyrelsens produktpanel for elektronikområdet, hvor de væsentligste aktører indenfor kontorudstyr er repræsenteret. Medlemmerne blev anmodet om at sende eventuelle kommentarer til Energistyrelsen. Der kom ikke ingen skriftlige kommentarer, men mundtligt har branchen ved flere lejligheder givet udtryk for en positiv holdning til Energy Star.

Forslaget til forordning har været sendt i høring til IT Brancheorganisationen, Elektronikindustrien og Brancheorganisationen Forbrugerelektronik. Der var ingen bemærkninger til forslaget.

6. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Ad b) Rådets afgørelse om indgåelsen af Energy Star-aftalen

1. Status

Kommissionen sendte den 5. juli 1999 ovennævnte forslag til Rådet. Aftalen er forhandlet på grundlag af forhandlingsdirektiver, som Rådet vedtog den 24. september 1996.

Forslaget var oprindeligt baseret på artikel 133 i TEF (tidligere artikel 113) og artikel 300, stk. 2 og 4 (tidligere artikel 228). På grundlag af en udtalelse fra Rådets juridiske tjeneste er alle medlemsstaterne enige om, at artikel 175, stk. 1 (tidligere artikel 130S, stk. 1), sammenholdt med artikel 300, stk. 2, første punktum (tidligere artikel 228, stk. 2, første punktum), artikel 300, stk. 3, første afsnit (tidligere artikel 228, stk. 3, første afsnit), og artikel 300, stk. 4, er det korrekte og tilstrækkelige retsgrundlag for indgåelsen af aftalen. Forslaget skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet. Ændringer i aftalens tekniske bilag kan ske via en bemyndigelse fra Rådet til Kommissionen.

Til forslaget om indgåelse af aftalen er knyttet et forslag til rådets bemyndigelse til at underskrive aftalen på vegne af Det Europæiske Fællesskab. Dette forslag foreslås baseret på artikel 175, stk. 1 (tidligere artikel 130S, stk. 1), sammenholdt med artikel 300, stk. 2, første punktum (tidligere artikel 228, stk. 2, første punktum). Det kan derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal uden høring af Europa-Parlamentet.

2. Formål og indhold

Formålet med forslaget er at indgå en aftale med USA om koordinering af programmer for mærkning af kontorudstyr for at opnå energibesparelser og loyal konkurrence mellem produkter af samme type.

3. Nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at Medlemsstaternes eksperter og uafhængige eksperter har peget på, at den mest effektive og omkostningseffektive foranstaltning til at reducere kontor- og kommunikationsudstyrs energiforbrug på, er at indføre et frivilligt mærkningsprogram med et logo til at identificere det mest effektive udstyr på markedet. I lyset af at kontorudstyr handles på verdensplan og at det er væsentlig for fabrikkerne at harmonisere testmetoder, mærker og energieffektivitetskrav for at undgå at skulle overholde mange forskellige modstridende tekniske krav er internationale aftaler at foretrække. USA indførte i 1993 Energy Star programmet som har været succesrigt. På denne baggrund har Kommissionen besluttet, at den bedste måde at reducere kontorudstyrs energiforbrug er at indføre Energy Star-programmet inden for Fællesskabet.

4. Konsekvenser for Danmark

Aftalen har i sig selv ingen konsekvenser for Danmark. Det har derimod den forordning, der gennemfører aftalen i medlemsstaternes lovgivning.

5. Høring

Forslaget til aftale mellem EU og USA om koordinering af energimærkning for kontorudstyr blev den 30. august 1999 uddelt til medlemmerne af Miljøstyrelsens produktpanel for elektronikområdet, hvor de væsentligste aktører indenfor kontorudstyr er repræsenteret. Medlemmerne blev anmodet om at sende eventuelle kommentarer til Energistyrelsen. Der kom ikke ingen skriftlige kommentarer, men mundtligt har branchen ved flere lejligheder givet udtryk for en positiv holdning til Energy Star.

6. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

6. Status for Euro-Middelhavssamarbejdet vedrørende energi

1. Status

Der foreligger intet oplæg fra Kommissionen til dette punkt. Formandskabet har fremlagt et udkast til Rådskonklusioner.

2. Formål og indhold

Kommissionen forventes at orientere om status for samarbejdet, der finder sted mellem EU-medlemslandene og 11 lande beliggende i og omkring Middelhavet (alle tredjelændene på nær Libyen). Euro-Middelhavssamarbejdet på energiområdet er en del af den såkaldte Barcelona-proces, som blev igangsat på topmødet i Barcelona i 1995, og som sigter på at skabe et fundament for fred og stabilitet i regionen samt tættere økonomisk og finansielt samarbejde mellem EU og disse lande.

Den 12. maj 1998 afholdtes en konference som vedtog en deklaration med en tilhørende 5 års handlingsplan for energisamarbejdet med finansiell støtte fra EU-programmet MEDA.

I rådskonklusionerne bekræftes den linje for samarbejdet, der er blevet lagt ved tidligere møder på ministerniveau.

3. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Euro-Middelhavssamarbejdet på energiområdet har været nævnt i Folketingets Europaudvalg flere gange, senest den 16. maj 1997, forud for Rådsmødet den 27. maj 1997.

7. Energicharter-traktaten

1. Status

Efter udskiftningen af den tyske generalsekretær, Peter Schütterle, i december sidste år med dr. Ria Kemper (også tysker) er der skabt ordnede organisatoriske forhold i chartersekretariatet. De vigtigste opgaver for sekretariatet p.t. er dels at hjælpe en ratificering af energichartertraktaten gennem den russiske Duma og dels at sikre, at en protokol om transit af energi (dvs. rør- og ledningsbunden energi) bliver færdigforhandlet i år med henblik på forelæggelse på Charterkonferencen i december. For EU er det vigtigt, at resultatet i disse forhandlinger harmonerer med bestemmelserne i EU's direktiver for el, gas og transit.

2. Formål og indhold

Kommissionen forventes at fremlægge en status for arbejdet med transitprotokollen. Kommissionen vil formentlig fremhæve, at EU-landene hidtil har talt med en stemme i forhandlingerne og lægge vægt på, at det fortsat bør være tilfældet. Arbejdet er ikke så langt fremskredent, at der skønnes at være substans til politiske drøftelser.

3. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

I forbindelse med Danmarks ratifikation af Energichartret i foråret 1996 blev energichartret forelagt for Folketinget. Folketingets Europaudvalg er løbende blevet holdt orienteret om status for arbejdet inden for Det Europæiske Energicharter, idet Energicharteret har været et fast orienteringspunkt på alle rådsmøder (energi) i en årrække.